

گزارش رصد فرهنگی (۴۱)

فرهنگ اقتصادی

گزارش فرهنگ اقتصادی به آخرین آمارها و اطلاعات ارزش‌ها و نگرش‌ها و رفتارهای اقتصادی می‌پردازد.

داده‌های فرهنگ اقتصادی نشان می‌دهد که افراد پنداشت مطلوبی از وضعیت اقتصادی جامعه ندارند و فقر را ناشی از جامعه، ساختارهای اقتصادی و عوامل بیرون از فرد می‌دانند و ثروت را نه به ویژگی و شایستگی‌های فردی، بلکه برخورداری از رانت و رابطه نسبت می‌دهند. یک جزء دیگر فرهنگ اقتصادی ایرانیان گرایش بیشتر به رقابت اقتصادی و اولویت‌بخشی به آن است چراکه رقابت آزادانه را سبب ازبین‌رفتن رانت و امتیازات ویژه می‌دانند و بدین‌ترتیب، هرکسی بر مبنای شایستگی خویش می‌تواند دستاورد کسب کند و به آنچه شایسته آن است دست پیدا کند. علاوه‌برآن، در دوگانه قناعت و تجمل‌گرایی مردم هم‌نوایی بیشتری با مورد دوم دارند و بر این نظرند که افراد دارای تمکن مالی امروزه از چنین زندگی‌هایی برخوردارند. از نگاه اکثر مردم فقر و ثروت نه حاصل عملکرد فردی، بلکه ناشی از عوامل غیرفردی است. لذا این نگرش بر کاستن از ارزش کار و تلاش نزد مردم اثر می‌گذارد، زیرا معتقدند که دستاورد لازم را به همراه ندارد. ما شاهد یک بدبینی و ناهماهنگی شناختی در جامعه هستیم که تبدیل به جزء اساسی فرهنگ اقتصادی ایرانیان شده است.